

Venkovská průmyslová zóna Třanovice
studie prostorových souvislostí

David W. Novák
Třanovice služby, o. p. s.

Obsah

<i>I Úvod.....</i>	<i>3</i>
<i>II Prostorové vymezení.....</i>	<i>4</i>
<i>III Historie a vnější vazby.....</i>	<i>7</i>
<i>IV Realizace.....</i>	<i>10</i>
<i>V Ekonomické souvislosti.....</i>	<i>16</i>
<i>VI Sociální souvislosti.....</i>	<i>24</i>
<i>VII Environmentální souvislosti.....</i>	<i>27</i>
<i>VIII Závěr.....</i>	<i>30</i>
<i>Literatura.....</i>	<i>31</i>

David W. Novák
Třanovice služby, o. p. s.
Třanovice, 2004

I Úvod

Současná teorie i praxe cíleně nebo intuitivně, více nebo méně ochotně, ale nezvratně směřuje k poznání, že jakákoli struktura, objekt, systém i realita jako celek nemůže být zkoumána a řešena izolovaně od svého okolí. Zákonitosti vnitřní organizace časoprostoru, přesahující rámec klasické kauzality, omezená racionalita chování aktérů, chaotické nelineární chování složitých systémů a vysoká míra všudypřítomné neurčitosti limitují možnost jeho poznání v mikro- i makroúrovni, neboť každá zodpovězená otázka vyvolává řadu dalších, neméně závažných. Redukcionismus jednotlivých vědních oborů a omezená míra lidské představivosti se ukazují být jedněmi z nejzávažnějších bariér poznání jako takového.¹

Realizátoři složitých rozvojových záměrů, kteří jsou si vědomi této skutečnosti, vnímají odpovědnost nejen za řešení úzce vymezeného problému, ale za všechny souvislosti, které jejich aktivita vyvolá v blízké či vzdálenější budoucnosti. Odpovědnost nejen za sebe, ale za celé životní prostředí.

Životní prostředí

Životní prostředí v této studii je chápáno v intencích Helsinského summitu (1960) jako „*ta část světa, se kterou je člověk v interakci, tj. kterou používá, ovlivňuje, a které se přizpůsobuje*“, nebo obdobně, jak je definuje národní legislativa: „*Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje.*“²

Složitou realitu v této práci modeluji na třech definovaných subsystémech: ekonomickém, sociálním a environmentálním. Mezi nimi existují přímé i nepřímé vazby a částečně se překrývají, ale z hlediska metodologického je takové zjednodušení jistě přístupné, pokud přispěje k celkovému cíli studie, kterým je pochopení vzájemného působení složitých prostorových souvislostí při rozvoji venkova na příkladu venkovské průmyslové zóny v Třanovicích.

Informace potřebné pro zpracování této studie byly získávány prostřednictvím rozhovorů s relevantními aktéry lokálního a regionálního rozvoje a prostřednictvím studia odborné literatury a zdrojů technického charakteru vztahujících se k řešené problematice.

¹ Zákonitosti vnitřní organizace a časoprostorové proměnlivosti složitých struktur zkoumá synergetika, příp. systémová teorie.

² § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

II **Prostorové vymezení**

Administrativní vymezení

Projekt „Venkovská průmyslová zóna Třanovice“ (dále jen VPZ) je lokalizován v obci Třanovice (Mikroregion obcí povodí Stonávky, NUTS IV okres Frýdek-Místek, NUTS III Moravskoslezský kraj, NUTS II Moravskoslezsko).

Funkční vymezení

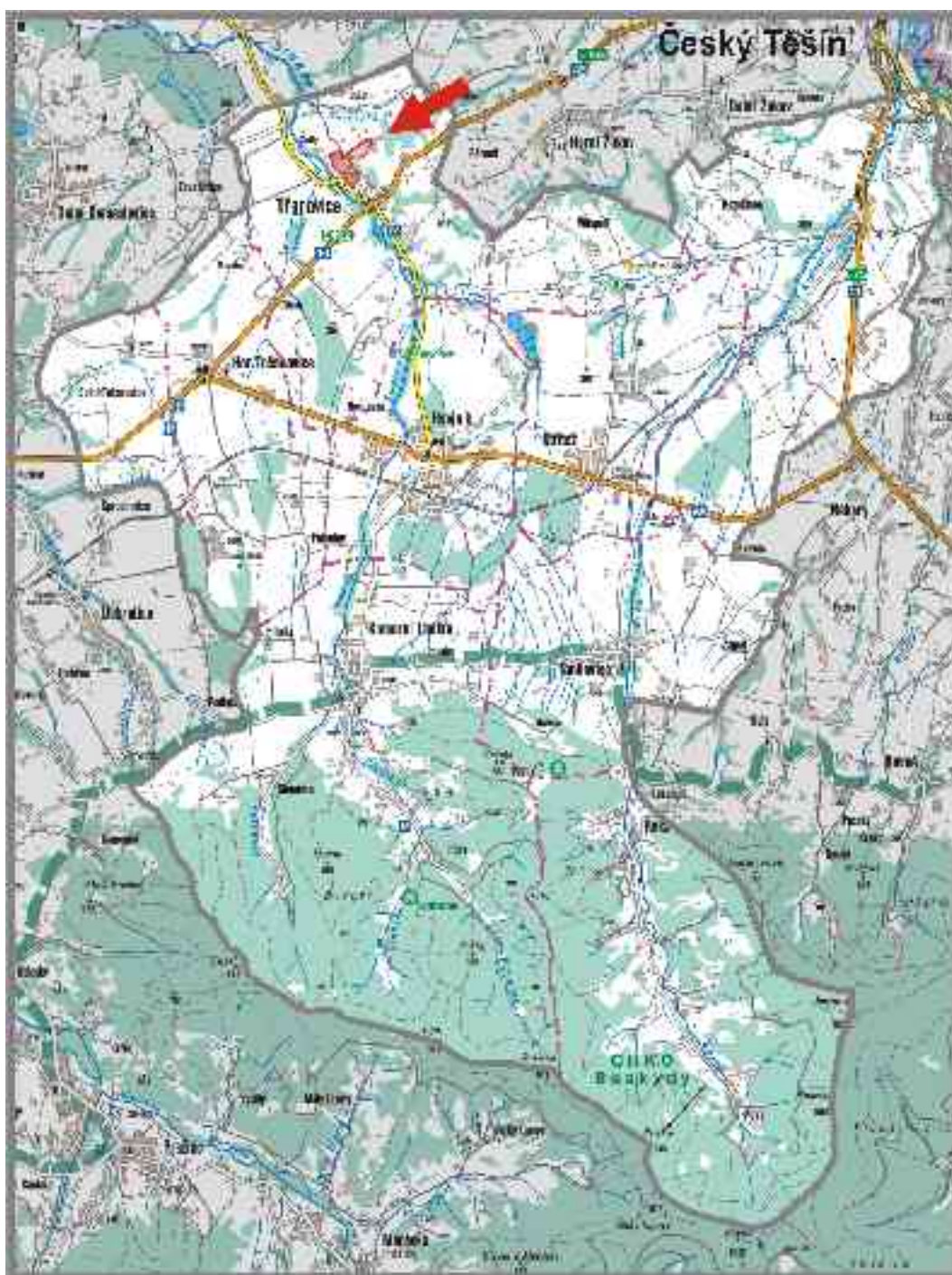
Prostředí, ve kterém je projekt situován, je charakteristické průnikem a specifickým působením dvou odlišných prostorových struktur:

- venkovského prostoru podhorského charakteru;
- urbanizovaného prostoru Ostravské průmyslové aglomerace.

Strukturálně postižený region

Tyto struktury doznaly v 90. letech 20. století během složitého procesu ekonomické transformace značných kvalitativních a kvantitativních změn, které s sebou přinesly řadu závažných problémů v oblasti ekonomické a sociální. Ve smyslu zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje je celý prostor zařazen mezi strukturálně postižené regiony (se všemi charakteristikami, které jsou s tímto statutem spojeny – nezaměstnanost, hospodářská struktura, stagnace ekonomické výkonnosti atd.).

Prostorové vymezení dokládají přiložená znázornění.

Mikroregion obcí povodí Stonávky³

³ S vyznačením areálu venkovské průmyslové zóny.

Obec Třanovice⁴

⁴ S vyznačením areálu venkovské průmyslové zóny.

III Historie a vnější vazby

Historie

Kořeny problému, který vyústil do projektu VPZ, sahají do poloviny 20. století. Tradiční zemědělská výroba, úzce provázaná s charakterem krajiny a způsobem života obyvatel, byla v relativní rovnováze vůči vnějším vlivům a zajišťovala vnitřní stabilitu životního prostředí.

2. pol. XX. stol.

V druhé polovině 20. století vlivem ideologicky podepřených změn ve způsobu zemědělské výroby a využití krajiny obecně dochází ke kumulaci sektoru a vzniku relativně malého množství jednosměrně zaměřených subjektů (státních statků a zemědělských družstev). Vytvářejí se velkokapacitní areály živočišné a smíšené výroby, zcelovány jsou pozemky a v souvislosti s obecnými trendy se mění i způsob života a nahlížení člověka na vlastní životní prostředí.

90. léta XX. stol.

VPZ Třanovice se nachází z převážné části v areálu bývalého Státního statku Hnojník, který měl v Třanovicích jednu ze svých organizačních jednotek zaměřenou na chov hovězího dobytka za účelem produkce mléka a masa, chov telat, drůbeže a vepřového pro produkci masa. Na tuto výrobu navazovalo nezbytné technické a administrativní zázemí (zejm. sušička pro výrobu krmných směsí, velkokapacitní teletník, kravín, vepřín, brojlerárna, sklady, administrativní prostory aj. provozy). Po rozpadu státem (centrálně) řízeného zemědělského sektoru, během složitého transformačního období dochází k postupnému útlumu původních aktivit (pro které byl areál zřízen). Transformační procesy vyvolávají závažné strukturální dopady v nedaleké průmyslové aglomeraci a související ekonomické a sociální pnutí i v přilehlých venkovských oblastech. Nejmarkantnější jsou změny v zaměstnanosti místních obyvatel, schopnosti podnikatelské sféry pružně reagovat na měnící se tržní podmínky a v celkové náladě obyvatel (měnící se preference, aspirace).

Areál bývalého státního statku, rozkradený a bez jakéhokoli využití, v majetku a. s. Tranagro, začíná postupně chátrat. Situaci, v současnosti známé z řady venkovských sídel nejen v regionu, ale prakticky v celé střední a východní Evropě, začíná čelit důsledně naplňovaná idea nového využití celého areálu a objektů na něm stojících.

Vnější vazby

Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky

Projekt VPZ ideově vychází ze **Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky**⁵. Tento dokument byl vypracován místním projekčním týmem na základě podrobné situační analýzy a zhodnocení rozvojového potenciálu, analýzy SWOT a ústil ve formulaci globálních rozvojových cílů i opatření.

Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky obsahuje skupinu projektů 6.1.4 „*Revitalizace bývalých zemědělských objektů*“. Tyto projekty vycházejí ze situace, ve které se nachází řada obcí mikroregionu, na jejichž území existují desítky objektů po bývalé intenzivní zemědělské výrobě.

⁵ www.stonavka.cz

Objekty po destabilizaci zemědělského sektoru v regionu bez svého původního využití a bez jakékoli údržby začaly chátrat.

Součástí výše uvedené skupiny je projekt 6.1.4.1: „*Pilotní projekt revitalizace nevyužitých zemědělských objektů do vesnické průmyslové zóny a podnikatelského inkubátoru jako zdroj pracovních a podnikatelských příležitostí v mikroregionu*“. VPZ Třanovice je konkrétním naplněním tohoto projektu.

V rámci VPZ byly dále realizovány projekty:

- 6.1.2.3: „*Výroba krmiv pro drobné domácí zvířectvo privátními farmáři mikroregionu*“ (součástí tohoto projektu je využití produktů mikroregionálních soukromých zemědělců pro potřeby výroby krmiv pro domácí zvířata – aktivity soukromého podnikatelského subjektu, jehož provoz je instalován v areálu VPZ);
- 6.1.2.5: „*Pěstování biomasy a její energetické zpracování*“ (v zázemí VPZ byly osety plochy technickou energetickou plodinou (šťovík Uteuša) a byla vybudována kotelna na biomasu, zásobující energií budovy v rámci VPZ).

Přenos pozitivních zkušeností do prostorů dalších objektů bývalé zemědělské produkce v rámci mikroregionu je řešen prostřednictvím projektů 6.1.2.1: „*Projekt využití a udržování zemědělských ploch, stavebních zemědělských objektů a návrh pozemkových úprav*“ a projektu 6.1.4.2: „*Seznam dalších nevyužitých zemědělských objektů v mikroregionu a možnosti směrů jejich revitalizací*“.

Další pozitivní efekty akcelerující nejen ekonomický, ale také sociální a environmentální rozvoj mikroregionu vyplývají z existence a činnosti společnosti Třanovice služby, o. p. s., která poskytuje asistenční a poradenské služby v oblasti projektového managementu pro mikroregiony, obce, podnikatelský sektor a sektor NNO.

**Program rozvoje
územního
obvodu MS kraje**

Projekt VPZ má přímou vazbu k hierarchicky vyšší regionální (NUTS III) strategii: **Programu rozvoje územního obvodu Moravskoslezského kraje**⁶. Strategie je členěna na problémové okruhy, oblasti a opatření, z nichž mají přímou vazbu k řešenému projektu:

- Problémový okruh 1: *Ekonomika a podnikání*. Tento problémový okruh obsahuje problémovou oblast 1.1: „*Vytváření podmínek pro nové investice v kraji*“ s opatřeními 1.1.1: „*Příprava průmyslových zón a technologických parků*“ a 1.1.2: „*Zajištění komplexních služeb pro investory*“.
- Problémový okruh 3: *Rozvoj lidských zdrojů*. Tento okruh obsahuje problémovou oblast 3.1: „*Zaměstnanost a trh práce*“ s opatřením 3.1.1: „*Tvorba nových pracovních příležitostí*“.
- Problémový okruh 4: *Životní prostředí*. Tento okruh obsahuje problémovou oblast 4.5: „*Odpady a staré zátěže*“ s opatřením 4.5.2: „*Odstranění starých ekologických zátěží*“.
- Problémový okruh 6: *Zemědělství a rozvoj venkova*. Tento okruh obsahuje problémovou oblast 6.2: „*Rozvoj venkova*“ s opatřením 6.2.3: „*Rozvoj alternativních ekonomických činností (řemesel, turistiky, živností a služeb) ve venkovském prostoru*“.

⁶ www.kraj-moravskoslezsky.cz

Přímou vazbu dokládá i skutečnost, že řada rozsahem menších projektů, vztahujících se k projektu VPZ, byla podpořena finanční dotací z některého rozvojového fondu Moravskoslezského kraje.

**Společný
regionální
operační**

Významná je i vazba na **Společný regionální operační program (SROP)**⁷. Strategická plánovací linie je dána posloupností priorit a opatření:

- *Rozvoj místních podnikatelských aktivit.* „Podpora místních podnikatelských aktivit“ a „Příprava ploch a dalších objektů pro podnikání“.
- *Oživení venkovských oblastí.* „Obnova a rozvoj venkovských obcí“ a „Rozvoj služeb a řemesel ve venkovských obcích“.

**Národní
rozvojový plán**

Hierarchicky podobná je vazba na **Národní rozvojový plán (NRP)**⁸. Strategická plánovací linie je obsažena v prioritních osách:

- *Posílení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb,*
- *Rozvoj lidských zdrojů,*
- *Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.*

Podrobnější aplikace jednotlivých sektorových politik řešených v rámci NRP jsou obsaženy v příslušných Operačních plánech (OP) (webové stránky příslušných ministerstev).

⁷ www.dhv.cz

⁸ www.mmr.cz

IV Realizace

Institucionální podpora

Endogenní přístup

Realizace projektu VPZ narážela v prvních letech na řadu problémů, z nichž nejvýraznější byly otázky vlastnických vztahů, zástavního práva a nedostatku finančních prostředků pro realizaci projektovaných záměrů. Bylo nutno převést majetek do správy obce, vypořádat závazky a. s. Tranagro (v celkové výši více než 40 mil. Kč) a získat politickou a finanční podporu pro postupnou realizaci nejnútnejších stavebních a terénních úprav.

Výrazným bodem v procesu realizace projektu byla snaha o maximální využití vnitřního potenciálu obce a místních podnikatelů (endogenní přístup k lokálnímu a regionálnímu rozvoji). Zřízena byla instituce (ve smyslu institucionální teorie – Třanovice služby, o. p. s.), která časem převzala řadu aktivit v oblasti regionálně politické a administrativní a výrazným způsobem napomohla nejen obci Třanovice, ale také podnikatelským subjektům, které se rozhodly zřídit své provozy v nově založené VPZ. Během několika let se podílela na realizaci mnoha desítek rozvojových projektů, nejen v rámci Obce Třanovice.

Vlastní realizace

Finanční a majetkové vypořádání

Samotná realizace projektu probíhala v několika paralelních etapách. Samostatnou kapitolou byly aktivity, které provozovaly jednotlivé podnikatelské subjekty z vlastních prostředků, nebo prostřednictvím pomoci, kterou si získaly vlastním systematickým úsilím. Zaměříme se na soubor aktivit, které realizovala v souvislosti s projektem samotná Obec Třanovice:

Obec Třanovice iniciovala jednání o využití areálu bývalého státního statku Hnojník v situaci, kdy byly ukončeny veškeré podnikatelské činnosti nástupnické a. s. Tranagro. Majetek byl celý zastaven a bylo třeba absolvovat náročná jednání s věřiteli (zejm. bankovními institucemi a institucemi státní správy). Vypořádání závazků bylo předmětem likvidačního řízení. Celkové náklady Obce Třanovice na převod nemovitostí do vlastnictví obce činily **Kč 8,50 mil.**

1. etapa realizace ČOV a kanalizace

1. etapa realizace – ČOV a kanalizace – se uskutečnila v průběhu roku 2000. Jejím obsahem bylo vybudování čističky odpadních vod a navazujícího hlavního kanalizačního sběrače. Celkové investiční náklady činily **Kč 10,79 mil.** (z toho dotace z Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravského regionu **Kč 6,50 mil.**).

2. etapa realizace Inženýrské sítě

2. etapa realizace – inženýrské sítě – probíhala v letech 2000-2001. V rámci této fáze projektu byly v areálu rekonstruovány a doplněny základní inženýrské sítě: kanalizace splašková a dešťová, vodovodní řad, plynovod a rozvody nízkého napětí. Celkové investiční náklady na realizaci akce činily **Kč 10,75 mil.** (z toho dotace z Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravského regionu **Kč 4,84 mil.**).

3. etapa realizace Komunikace

3. etapa realizace – komunikace. Během této etapy (rok 2002) byla v areálu rekonstruována a doplněna základní a navazující dopravní síť: zpevněné komunikace, parkoviště, další zpevněné plochy. Provedeny byly nezbytné terénní úpravy a doplněno veřejné osvětlení. Celkové investiční náklady na

realizaci akce činily **Kč 6,31 mil.** (z toho dotace z Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravského regionu **Kč 4,41 mil.**).

Kotelna na biomasu

Vybudování kotelny na biomasu, jako součásti projektu „Pěstování biomasy a její energetické zpracování“, integrovaného v rámci Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky, bylo v rámci VPZ realizováno v letech 2002-2003. Nově vybudovaná stavba sestává z provozu kotelny na biomasu, solárního energetického zařízení (na ohřev TUV) a administrativních provozů pro společnost Třanovice služby, o. p. s. (zásobování provozu kotelny palivem je zajištěno 6 ha ploch obdělávanými energetickými plodinami a dřevní štěpkou pořizovanou z obecních lesů a dřevního odpadu). Celkové investiční náklady na realizaci akce činily **Kč 14,73 mil.** (z toho dotace ze Státního fondu životního prostředí **Kč 13,26 mil.**).

Podnikatelský inkubátor

V roce 2003 byla dokončena výstavba podnikatelského inkubátoru, v němž jsou umístěny příslušné výrobní, prodejní a kancelářské prostory určené začínajícím podnikatelům. Zařízení umožňuje této specifické cílové skupině lépe překonat obtížné období související se zahájením podnikání, a to prostřednictvím materiální, administrativní i informační asistence obce a společnosti Třanovice služby, o. p. s. Celkové investiční náklady na realizaci akce činily **Kč 14,37 mil.** (z toho dotace z Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravského regionu **Kč 10,00 mil.**).

Stravovací zařízení

V současnosti probíhá výstavba objektu stravovacího zařízení určeného převážně pro zaměstnance firem působících v průmyslové zóně. Součástí objektu jsou kapacity prezentační a školící místnosti a internetové kavárny pro veřejnost. Celkové investiční náklady na realizaci projektu činí **Kč 17,25 mil.** (z toho dotace z fondu SAPARD **Kč 13,80 mil.**).

Přehled nákladů realizace projektu VPZ

Fáze	Celkové náklady ⁹	Získaná dotace
Přípravná fáze	8,50 mil.	--
1. etapa realizace – ČOV a kanalizace	10,79 mil.	6,50 mil.
2. etapa realizace – inženýrské sítě	10,75 mil.	4,84 mil.
3. etapa realizace – komunikace	6,31 mil.	4,41 mil.
Kotelna na biomasu	14,73 mil.	13,26 mil.
Podnikatelský inkubátor	14,37 mil.	10,00 mil.
Stravovací zařízení	17,25 mil.	13,80 mil.
Celkem	82,70 mil.	52,81 mil.

⁹ Přehled není ani zdaleka úplný. Obsahuje pouze přímé investiční náklady na realizaci dílčích opatření. Další související náklady jsou obsaženy v provozních a investičních nákladech Obce Třanovice a společnosti Třanovice služby, o. p. s.

Stávající firmy

V roce 2003 (k 2003-12-31) provozovalo v areálu VPZ systematickou činnost 11 subjektů (navíc zde sídlila také Tranagro, a. s., v konkurzu), zaměstnávajících na stálý pracovní poměr 251 zaměstnanců. Následuje jejich stručný popis vč. úloh, kterou sehráli při realizaci projektu VPZ (řazeno v abecedním pořadí):

Agrochovex

Agrochovex, s. r. o.: výrobce krmných směsí pro drobná domácí zvířata. Představuje odbytovou příležitost pro soukromé zemědělce podnikající v okolí. Sídlí v budově bývalého teletníku a skladu píce. Nákup těchto nemovitostí byl podpořen podnikatelskou dotací v rámci Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravského regionu v roce 2001 na základě projektu zpracovaného Třanovice služby, o. p. s. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 28 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.agrochovex.cz.

Jindřich Mackowski - Chovex

Jindřich Mackowski – Chovex: velkoobchod s chovatelskými potřebami, dodavatel tohoto sortimentu do řady zemí střední a západní Evropy. Svou činnost provozuje v objektu bývalého teletníku a přilehlé správní budově. Objekty byly rekonstruovány s podporou finanční dotace fondu SAPARD, získané na základě žádosti zpracované společností Třanovice služby, o. p. s. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 32 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.chovex.cz.

Kubiena Jaromír

Kubiena Jaromír: soukromý podnikatel (fyzická osoba) zaměřený na výrobu a prodej stolařských výrobků (bytový a kancelářský nábytek). V současnosti provozuje své podnikatelské aktivity v budově podnikatelského inkubátoru. K 31. 12. 2003 zaměstnával 1 osobu na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek.

Obec Třanovice

Obec Třanovice: komunální služby zajišťované organizačně společností Třanovice služby, o. p. s. jsou částečně realizované personálem Obce Třanovice. Místní autority byly iniciátorem projektu VPZ. K 31. 12. 2003 zaměstnávala Obec Třanovice v areálu VPZ 7 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.tranovice.cz.

Patrem Trading Limited, s. r. o.

Patrem Trading Limited, s. r. o.: producent (lisovna) plastových ucpávek velkoprofilového potrubí, exportovaného do řady evropských zemí. Aktivity provozuje v budovách bývalé sušárny krmných směsí a v nově vybudovaných prostorách. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 39 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.patrem.cz.

Rudolf Szarzec, stavebně montážní firma

Rudolf Szarzec, stavebně montážní firma: majitel dosud nerekonstruovaných objektů (skladů a garáží) VPZ. Podnikatelské aktivity sestávají ze zemních prací, staveb kanalizací, vodovodů, plynovodů a silnic. Další využití spojené se stavebními úpravami objektů a ploch je předmětem současných analýz a projektových řízení. Předpokládá se, že instalované objekty budou využity pro aktivity zvláště významné pro zlepšení lokálního a (mikro)regionálního životního prostředí. K 31. 12. 2003 nezaměstnávala firma žádnou osobu v areálu VPZ na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek.

Spetra CZ, s. r. o.

Spetra CZ, s. r. o.: dopravní a spediční společnost (v současnosti vlastní více než 20 kamionů), s akčním rádiem pokrývajícím z místního dispečinku prostor prakticky celé Evropy. Rekonstrukce a další přístavby objektů, v nichž firma sídlí, byla zajištěna z vlastních prostředků. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 84 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.spetra.cz.

Stonax, o. p. s.

Stonax, o. p. s.: zajímavým fenoménem s ohledem na potenciál regionálního rozvoje je soustředění institucí poskytujících informační, poradenský a asistenční servis. Společnost Stonax zajišťuje tyto služby pro

Sdružení obcí povodí Stonávky. Existence dvou subjektů specializovaných na podobný druh činnosti je náznakem formování mini-centra ve smyslu clusteru. V současnosti sídlí v bývalé správní budově. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 2 osoby na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek.

Tranagro, a. s.

Tranagro, a. s.: subjekt je nástupnickou organizací Státního statku Hnojník a je v současné době v konkurzu. Nevlastní prakticky žádný majetek a nevyvíjí žádné podnikatelské aktivity. K 31. 12. 2003 nezaměstnávala firma žádnou osobu v areálu VPZ na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek.

Transgas, a. s.

Transgas, a. s.: areál představuje s ohledem na silně specifický soubor činností jediný příklad výstavby podnikatelských objektů „na zelené louce“. Jedná se o podzemní zásobník zemního plynu (navazující na bývalou těžbu) a související zařízení. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 30 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.transgas.cz.

Třanovice služby, o. p. s.

Třanovice služby, o. p. s.: organizace byla zřízena obcí Třanovice v roce 1999 pro zajištění především komunálních služeb. Během let se specializovala na poskytování poradenských a asistenčních služeb v projektovém managementu. Podstatnou roli sehrála společnost při zajišťování financování jednotlivých aktivit Obce Třanovice a dalších podnikatelských subjektů ve VPZ. V současnosti společnost sídlí v kancelářských prostorách integrovaných v nové budově kotelny na biomasu. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 18 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.tranovice.cz/tranovice-sluzby/.

Vinis, s. r. o.

Vinis, s. r. o. – společnost se zabývá nákupem a prodejem jemné mechaniky (hodin). Sídlí v částečně rekonstruovaných objektech bývalých kasáren, později skladu nábytku. K 31. 12. 2003 zaměstnávala firma 10 osob na trvalý pracovní (nebo jiný srovnatelný) úvazek. Více informací na www.vinis.cz.

Uvedené subjekty (vč. Obce Třanovice) uvedly v průzkumu, který se konal koncem roku 2003, že v souvislosti s rozvojem aktivit ve VPZ vynaložily celkové investiční náklady ve výši **Kč 978,00 mil.** Následující tabulka uvádí celkový přehled vynaložených prostředků:

Přehled vynaložených prostředků na realizaci projektu VPZ a projektů souvisejících

Subjekt	Celkové náklady ¹⁰	%
Obec Třanovice	29,89 mil.	2,90
Podnikatelské subjekty	948,11 mil.	91,98
Národní a evropské dotační instituce	52,81 mil.	5,12
Celkem	1.030,81 mil.	100,00

¹⁰ Přehled neobsahuje náklady vynaložené v přípravné fázi, ani neinvestiční náklady ve fázi vlastní realizace výstavby. Některé z uvedených podnikatelských subjektů navíc čerpaly na realizaci vlastních záměrů účelové dotace z veřejných fondů. Uvedené údaje jsou deformovány rozsahem finančně nejnáročnější investice (viz též kapitola V).

Další vývoj

V současné době jsou ve fázi přípravy nebo realizace následující projekty:

- Výstavba peletkárny, tj. provozu určeného ke zpracování dřevního odpadu a produkci peletek (paliva do kotlů na biomasu) – tento projekt bude mít přímou návaznost na aktivity řešené v rámci projektu Pěstování biomasy a její energetické využití;
- Rekonstrukce objektu na sklad spojovacího materiálu;
- Výstavba myčky nákladních automobilů;
- Výstavba sběrného dvora a kompostárny – další projekt podporující využití alternativních zdrojů energií.

Celkové náklady na realizaci uvedených projektů se odhadují na **Kč 63,00 mil.**

Průmyslová zóna¹¹

¹¹ Legenda: 1 – Agrochovex; 2 – Jindřich Mackowski – Chovex; 3 – Kubiens Jaromír; 4 – Obec Třanovice; 5 – Patrem Trading Limited, s. r. o.; 6 – Rudolf Szarzec, stavebně montážní firma; 7 – Spetra CZ, s. r. o.; 8 – Stonax, o. p. s.; 9 – Tranagro, a. s.; 10 – Transgas, a. s.; 11 – Třanovice služby, o. p. s.; 12 – Vinis, s. r. o.

V Ekonomické souvislosti

Zatímco obecným rysem výstavby a obsazování průmyslových zón v České republice (i v dalších zemích střední a východní Evropy) bývá čekání na „velkého“ investora¹², realizátoři projektu VPZ vsadili na podporu rozvoje malých a středních firem, které v blízkém okolí zahajovaly nebo rozšiřovaly svou ekonomickou činnost. Rozvoj podnikání je z hlediska pozornosti odborné i laické veřejnosti sice méně nápadný a mediálně vděčný, zato však disponuje stabilnějšími základy, neboť preference podnikatelských subjektů a jejich konkrétní projevy jsou postaveny na stabilnějších základech, kterými jsou pocit územní identity, funkční i prostorové integrace a vlastní odpovědnosti.

Cílem zkoumání ekonomických souvislostí je získání přehledu o efektivitě vynaložených prostředků v relaci s různými sférami ekonomického prostředí.

Rozvoj podnikání

Počátkem 90. let 20. století provozoval ekonomické aktivity v areálu jediný podnikatelský subjekt: Tranagro, a. s., který zaměstnával cca 40 osob. V devadesátých letech dvacátého století v souvislosti s úpadkem centrálně plánovaného zemědělství a související ekonomickou transformací došlo k zániku veškerých systematických podnikatelských aktivit v areálu bývalého státního statku v Třanovicích. Po několik let nebyl areál dostatečným způsobem využíván.

V průběhu let 1999-2003 bylo v tomto areálu úsilím lokálních aktérů postupně umístěno 11 malých a středních podnikatelských provozů (dvanáctým subjektem je Tranagro, a. s., v konkurzu), které vytvořily k 31. 12. 2003 celkem 251 trvalých pracovních míst. Stručná charakteristika jednotlivých subjektů je uvedena v předchozí kapitole.

Náklady na vznik pracovního místa

Měříme-li efektivitu vynaložených prostředků na vytvoření pracovních míst, a vycházíme z informací vztahených k celému území České republiky publikovaných CzechInvestem, docházíme k částce **Kč 4,504 mil.** potřebné na vytvoření jednoho nového pracovního místa.¹³

Analogický ukazatel vztahující se k projektu VPZ dosahuje hodnoty **Kč 4,107 mil.** / pracovní místo.

Pokud bychom však abstrahovali od finančně nejnáročnější investice v rámci VPZ, dojdeme k částce **Kč 0,592 mil.** / pracovní místo.

Srovnání s centrálně podporovanými průmyslovými zónami tedy vychází jednoznačně ve prospěch rozvoje malého a středního podnikání založeného na využití místního podnikatelského potenciálu za aktivní participace všech relevantních aktérů územního rozvoje.

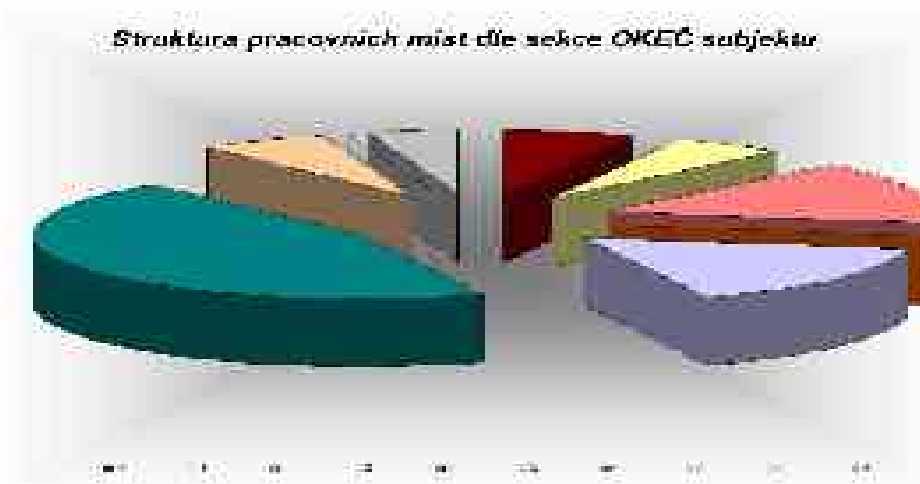
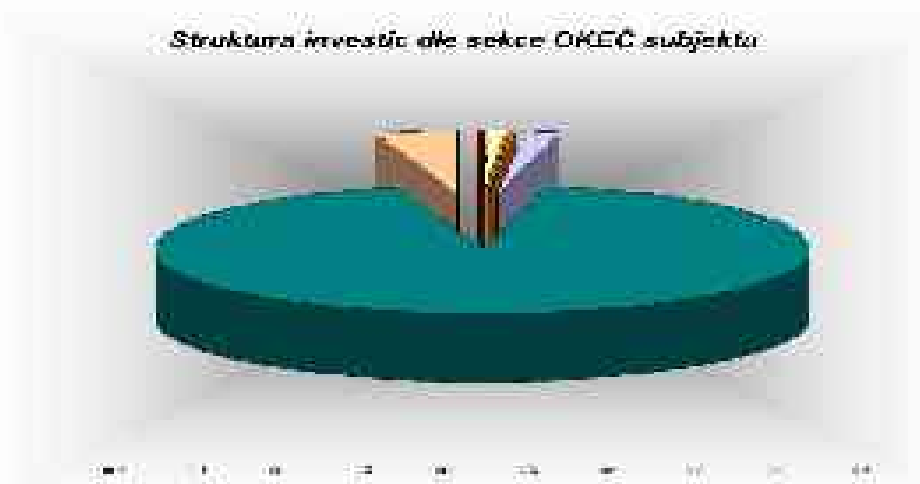
Diverzifikace ekonomických činností

Stabilita a flexibilita ekonomického sektoru je dána také diverzifikací činnosti podnikatelských subjektů umístěných ve VPZ, která výrazným způsobem

¹² Jehož význam pro národní ekonomiku navíc bývá často velmi sporný s ohledem na neefektivní, nestabilní a z hlediska podnikatelských příležitostí nerovný systém investičních pobídek.

¹³ www.czechinvest.org (k 31. 1. 2004).

ovlivňuje trvalou udržitelnost jeho výsledků v podmínkách dynamicky se měnícího prostředí integrující se Evropy. Tuto strukturu (dle OKEČ)¹⁴ uvádějí následující grafy:

Public-Private Partnership

Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Participace podnikatelských subjektů na realizaci projektu VPZ (i ve smyslu Public-Private Partnership) je výrazným fenoménem, který je základem realizovatelnosti i finanční a politické udržitelnosti jednotlivých výsledků projektu VPZ. Jednotlivé objekty a plochy jsou adresně rekonstruovány pro potřeby konkrétních uživatelů, nebo přímo jejich vlastními silami. Společnost

¹⁴ Legenda: 0(1) - Zemědělství, myslivost a související činnosti; 1(5) - Výroba potravinářských výrobků a nápojů; 2(0) - Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků, 2(5) - Výroba pryžových a plastových výrobků; 4(5) - Stavebnictví; 5(1) - Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu, 5(2) - Maloobchod kromě motorových vozidel; 6(0) - Pozemní a potrubní doprava, 6(3) - Vedlejší a pomocné činnosti v dopravě; 7(4) - Ostatní podnikatelské činnosti, 7(5) - Veřejná správa a obrana; 9(0) - Odstraňování odpadních vod a odpadů, čištění města, sanační a podobné činnosti, 9(1) - Činnosti odborových, profesních a podobných organizací j. n.

Třanovice služby, o. p. s. a Obec Třanovice vytvářejí příznivé podnikatelské prostředí pro zakládání firem a provoz podnikatelských aktivit. Jednotlivé podnikatelské subjekty ve spolupráci s oběma institucemi aktivně vyhledávají možnosti svého dalšího rozvoje s ohledem na stávající aktivity a celkovou koncepci rozvoje zóny, obce a okolí. Dalším krokem v této činnosti je realizace projektu „Podnikatelský inkubátor Třanovice“, který umožňuje snazší překonání obtížného počátečního období u nově založených firem.

Fundraising

Výše zmiňované podnikatelské subjekty jsou vlastníky, nebo nájemci budov, ve kterých provozují své aktivity. Provozní náklady, náklady na údržbu a rekonstrukce těchto objektů jsou hrazeny z jejich prostředků, případně z výnosů pronájmu budov. Obec Třanovice v součinnosti se společností Třanovice služby, o. p. s. vyvíjejí aktivity v oblasti zajišťování finančních zdrojů na realizaci dalších kroků unikátního projektu VPZ, vč. asistencí při podávání žádostí o dotace z veřejných zdrojů (státní správy a samosprávy ČR a EU).

Rozvoj podnikatelského prostředí

Obec Třanovice a projekční tým společnosti Třanovice služby, o. p. s. má upřímný zájem rozvíjet příznivé podnikatelské prostředí v souladu s celkovým rozvojem životních podmínek v obci a jejím širším okolí, vymezeném jako Mikroregion obcí povodí Stonávky. Tato podpora má svou koncepční podobu danou strategickou rozvojovou dokumentací (viz přehled literatury) a několik specifických podob:

Investiční podpora

Podstatnou iniciační podporou je realizace investičních akcí, které vytvářejí základní podmínky pro umístování podnikatelských provozů. Do této skupiny akcí patří projekty popisované v kapitole IV.

Koncepční podpora

Rozvoj průmyslové zóny a její vnitřní koheze je podporována prostřednictvím koncepční podpory, kterou se rozumí příprava a řešení strategických rozvojových os. Výstupy této činnosti jsou rozvojové studie, příprava a konkrétní řešení pilotních a navazujících projektů.

Poradenská a organizační podpora

Společnost Třanovice služby, o. p. s. rovněž zajišťuje poradenský a organizační servis při přípravě veřejných i soukromých subjektů na čerpání finanční pomoci z dotačních zdrojů.

Politická podpora

Obec Třanovice formou účasti v různých zájmových uskupeních zaměřených na různé aspekty územního rozvoje i formou přímé intervence získává pro realizaci (nejen) podnikatelských projektů významnou politickou podporu v regionálních, národních i nadnárodních veřejných institucích.

Výsledkem všech forem podpory je působení VPZ jako přirozeného atraktoru podnikatelských aktivit v mikroregionálním měřítku a celkové zlepšování ekonomické (a potažmo i sociální) situace v tomto území.

Takto akcelerovaný podnikatelský sektor vytváří předpoklady pro kumulaci návazných podnikatelských činností realizovaných již mimo samotný areál průmyslové zóny. Během posledních několika let dochází k rozvoji firem, které spolupracují se subjekty VPZ, rozvíjí se sektor služeb v oblasti volného času a rekreace, což má komplexní pozitivní vlivy (v oblasti ekonomické, environmentální i sociální) na obec a její okolí. Rozvoj tzv. „tvrdých“ faktorů vnitřního prostředí obce má vliv také na dynamiku občanské společnosti a vznik a činnost subjektů tzv. třetího sektoru (NNO).

Transgas, a. s.

Jindřich Mackowski – Chovex

Spetra CZ, s. r. o.

Vinis, s. r. o.

Čistička odpadních vod

Kotelna na biomasu

Zaměstnanost

Trh práce v prostoru Ostravské průmyslové aglomerace je charakteristický výraznou koncentrací pracovních příležitostí v průmyslu a službách do měst. Hospodářská (odvětvová) struktura průmyslu, utvářená v období konce 19. století a počátku 20. století a prohlubovaná v dobách reálného socialismu, doznala v 90. letech 20. století výrazných změn, které s sebou přinesly mnoho negativních dopadů (strukturální nezaměstnanost, dlouhodobá nezaměstnanost, neschopnost regionálních a centrálních autorit tyto problémy řešit atd.).

Negativní trendy na trhu práce v urbanizovaných oblastech mají své dopady i na venkově. Zatímco města mají (s určitými výjimkami) v Moravskoslezském regionu výrazně produkční charakter, venkovská sídla mají účel převážně obytný a rekreační (s 80-95 % ekonomicky aktivní populace vyjíždějící za prací do měst).

S ohledem na tuto stručnou globální charakteristiku funkcí sídel analyzujeme pozici obce Třanovice (a v přímé souvislosti s tím i projektu VPZ) v prostoru:

Lokální trh práce

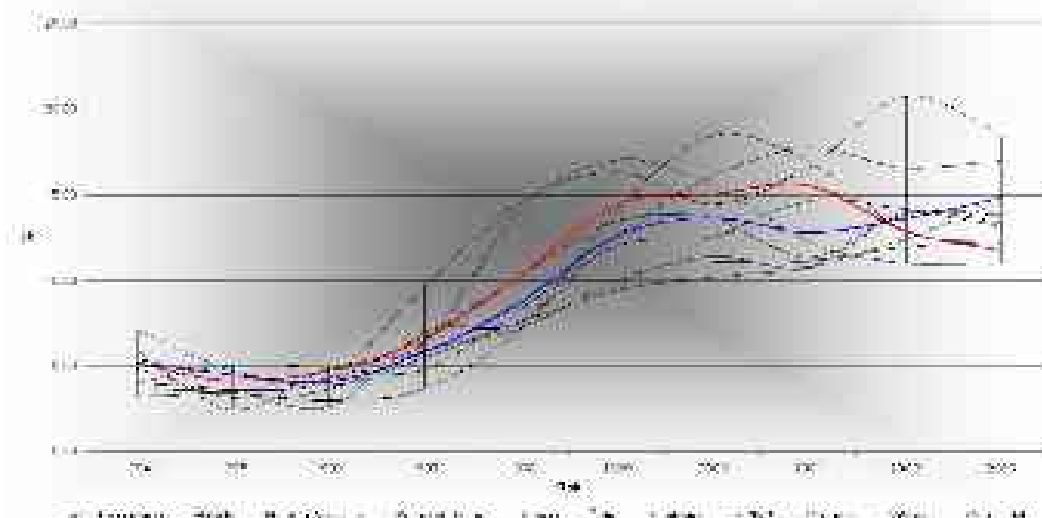
V obci Třanovice žilo k datu sčítání lidu, domů a bytů (1. března 2001) 934 osob, z toho bylo 45,49 % ekonomicky aktivních (tj. 425 osob).

Celkový počet nově vzniklých (od roku 1999) pracovních míst v rámci VPZ je 251 (stav k 31. 12. 2003), tj. 59 % ve vztahu k ekonomicky aktivní populaci (obec Třanovice jen v rámci VPZ disponuje pracovními místy pro téměř dvě třetiny vlastních práce schopných obyvatel). Tato skutečnost řadí obec Třanovice k přechodnému produkčně-obytnému typu.

Dynamika míry nezaměstnanosti

Dynamika míry nezaměstnanosti vykazuje v obci Třanovice a v několika okolních obcích sestupnou tendenci, odlišnou od globálních trendů v okrese Frýdek-Místek a Moravskoslezském kraji. Změna dynamiky se přitom časově shoduje s aktivní politikou vytváření podnikatelského prostředí v obci Třanovice a s datem zahájení aktivit v rámci VPZ. Viz následující graf a tabulka:

Míra nezaměstnanosti (1994-2003)

Zaměstnanost ve VPZ (k 31. 12. 2003)

Subjekt	Počet zaměstnanců
Agrochovex, s. r. o.	28
Jindřich Mackowski – Chovex	32
Kubiena Jaromír	1
Obec Třanovice	5
Patrem Trading Limited, s. r. o.	39
Rudolf Szarzec, stavebně montážní firma	0
Spetra CZ, s. r. o.	84
Stonax, o. p. s.	2
Tranagro, a. s. (v konkurzu)	0
Transgas, a. s.	30
Třanovice služby, o. p. s.	18
Vinis, s. r. o.	10
Celkem	251

Soukromé a veřejné finance

Kupní síla

Dynamický rozvoj podnikání ve VPZ s sebou přináší také užítky související s multiplikací ekonomického sektoru. Zvýšení zaměstnanosti potenciálně zvyšuje kupní sílu obyvatelstva, které svou spotřebou vytváří další rozvojové předpoklady, zejm. v sektoru služeb.

Daňová výtěžnost

Zvýšení hospodářské výkonnosti obcí (jako prostorových jednotek) by se mělo za určitých podmínek odrazit také v nárůstu příjmů obcí (jako administrativních jednotek) prostřednictvím převodu relevantní části daňových výnosů do obecních rozpočtů. „Ranou pod pás“ je nesporně v tomto smyslu systém daňového přerozdělování, znevýhodňující malé obce (byť by byly ekonomicky efektivnější) před velkými, což může mít dlouhodobý špatný vliv na stav a rozvoj venkova v ČR.

VI Sociální souvislosti

Sociálními souvislostmi pro potřeby této práce se rozumí takové společenské procesy, které nemají primární ekonomický charakter.

Demografická situace

Demografická situace v mikroregionu je utvářena spolupůsobením řady fenoménů, ovlivňujících chování obyvatelstva ve dvou základních charakteristikách:

- přirozený přírůstek (úbytek) – vztah mezi počtem narozených a zemřelých;
- migrační saldo – vztah mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých.

Dlouhodobé preference

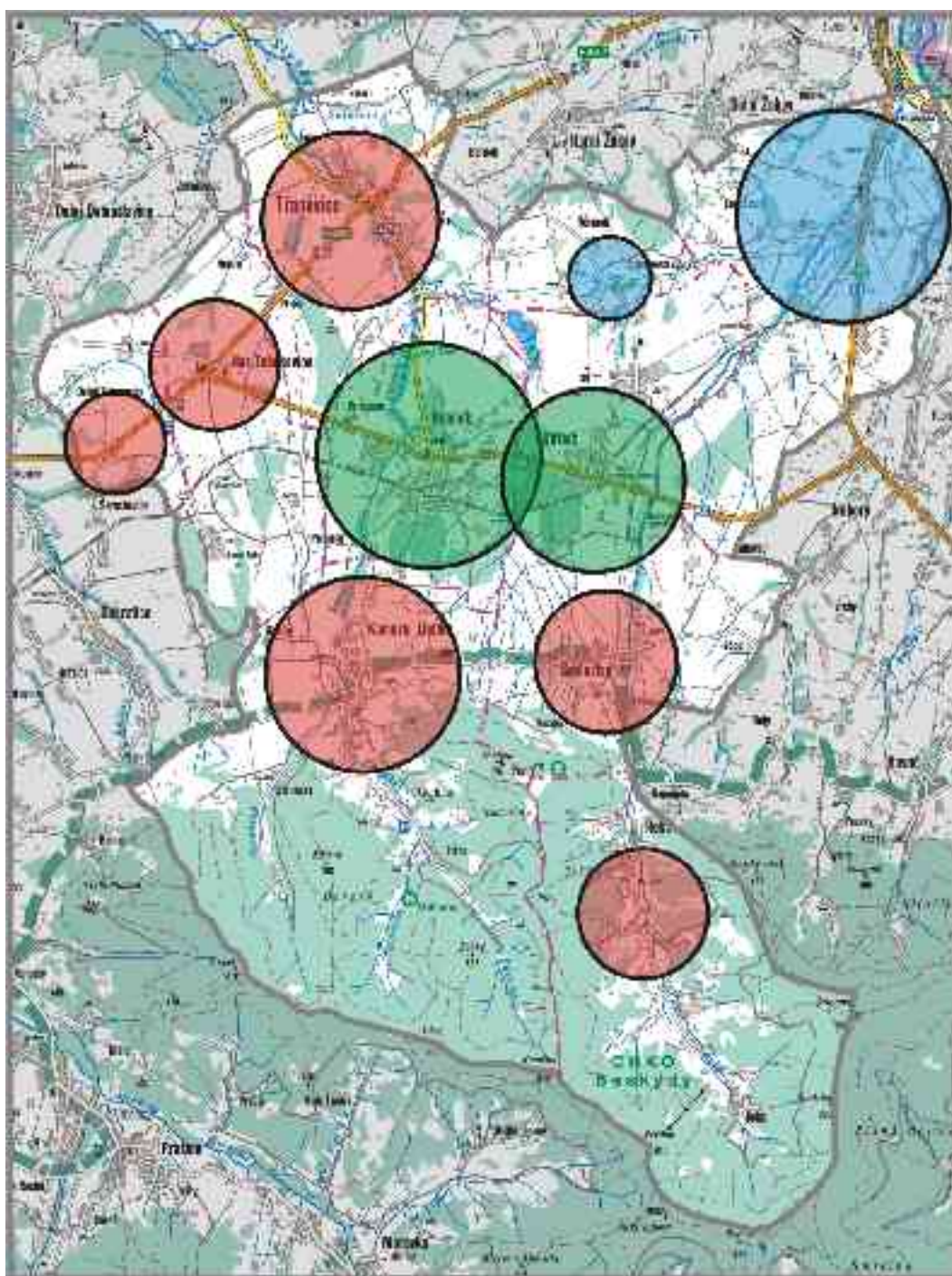
Webbova metoda demografické analýzy prostoru tyto dvě charakteristiky integruje a vytváří ucelenou klasifikaci. Teplé barvy označují obce (n. jiné prostorové jednotky) s (kladným) celkovým přírůstkem, chladné barvy označují celkový úbytek obyvatelstva.

Struktura populace a její dlouhodobá prostorová mobilita jsou charakteristiky ovlivnitelné pouze z dlouhodobého hlediska a navíc odrážejí složitost rozhodovacího procesu a různost preferencí jednotlivců v rámci integrující se společnosti. Vykazování kauzality mezi projektem VPZ a demografickým chováním obyvatelstva obce a mikroregionu je z metodologického hlediska naprosto nevěrohodné také s ohledem na příliš krátké sledované období.

Krátkodobé preference

Krátkodobé prostorové preference (např. dojíždka za zaměstnáním, vzděláním, kulturou apod.) lze doložit konkrétním studiem struktury zaměstnanců, studentů apod. Na analyzovaném příkladu VPZ lze odhadnout, že za zaměstnáním dojezdí do areálu VPZ z okolních obcí nejméně 70 % zaměstnanců, což opět dokládá (mikro)regionální význam celého projektu.

Prostorové preference, které nejsou primárně vázány na existenci VPZ nejsou v této studii sledovány. Lze však předeslat, že budou výrazně formovány kvalitou prostředí ovlivňující individuální rozhodovací proces.

Demografická situace (Webbova metoda¹⁵)

¹⁵ Data za období let 1996-2001.

Obce typu A a B (žlutá barva – nevyskytuje se) jsou charakteristické celkovým přírůstkem s převahou kladného přirozeného přírůstku; obce typu C a D (červená barva) jsou charakteristické celkovým přírůstkem s převahou kladného migračního salda; obce typu E a F (modrá barva) jsou charakteristické celkovým úbytkem s převahou přirozeného úbytku; obce typu G a H (zelená barva) jsou charakteristické celkovým úbytkem s převahou záporného migračního salda. Kartodiagram odráží velikostní strukturu sídel.

Územní identita

Vliv projektu VPZ na iracionálně formované prostorové preference obyvatelstva (ve smyslu lokální identity, image, genia loci nebo genia regionis) je obtížně identifikovatelný. Lze však na základě zkušeností konstatovat, že zlepšení objektivních parametrů široce chápaného životního prostředí (vzájemností ekonomických, sociálních a environmentálních souvislostí) má pozitivní vliv na formování procesů územní identity a jejich konkrétních projevů, jako jsou:

- zlepšení pocitu sounáležitosti a hrdosti;
- zlepšení pocitu sebevědomí;
- rozvoj lokální (a mikroregionální) kultury;
- rozvoj tzv. třetího sektoru (NNO);
- aktivní a odpovědná účast na řízení obce;
- péče o životní prostředí obce;
- vytváření specifických institucí (ve smyslu institucionálních teorií) napomáhajících rozvoji obce (např. Třanovice služby, o. p. s., Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky, Škola obnovy venkova, komunikace s občany a podnikateli);
- integrace struktur (kooperace, komunikace) na lokální (a mikroregionální) úrovni za účelem řešení konkrétních projektů v různých oblastech lidské aktivity.

Realizace projektu VPZ (a jeho výsledky i trvalá udržitelnost), rovnající se v obecných podmínkách posttransformační ekonomiky strukturálně postiženého regionu **zázraku**, měla pozitivní vliv na formování image obce i regionu. Specifická část projektu byla několik let umístěna na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj jako vzor pro realizátory, projektové managery, zpracovatele projektových dokumentací a jiné aktéry lokálních a regionálních politik. Kvalita záměru a jeho zpracování poukázaly nejen na problémy, se kterými se současný venkov potýká, ale na možnosti a hlavně způsob (endogenní přístup, podpora tvorby a činnosti institucí) jejich řešení.

Lokální kultura

Veřejný život

Činnost obce a společnosti Třanovice služby, o. p. s. nebyla v posledních letech zaměřena pouze na činnosti související s projektem VPZ. Úsilí bylo vynaloženo i do dalších oblastí veřejného života. Za finančního přispění různých dotačních fondů byla vybudována nová tělocvična, knihovna, hřiště, zlepšuje se stav technických a dopravních sítí, podporována je větší aktivita neziskových organizací, zvyšuje se frekvence a kvalita konání kulturních a sportovních akcí. Nemalou zásluhu na tom má celkové zlepšení životního prostředí, jehož nedílnou součástí je i areál VPZ.

VII **Environmentální souvislosti**

Environmentálními souvislostmi se rozumí přímé nebo nepřímé pozitivní i negativní vzájemné vlivy realizovaného projektu a životního prostředí v obci Třanovice a jejím blízkém okolí (z angl. *environment* = prostředí). Ačkoli je tato kategorie obecně nadřazenou všem třem modelovaným subsystémům, pro zjednodušení je pod pojmem environmentální chápána ta část životního prostředí, která nebyla zahrnuta v předchozích dvou subsystémech a odpovídá přibližně přírodní části reality.

Při přípravě projektu jako celku i jeho dílčích částí byly v nejvyšší možné míře (částečně intuitivně) respektovány zásady trvalé udržitelnosti (zásada předběžné opatrnosti, nejlepší dostupné techniky, prevence, partnerství atd.). Tyto principy hrají významnou roli při správě obce obecně v rámci aplikací lokální Agendy 21. Jejich konkrétní naplnění přináší níže specifikované vlivy.

Koncept brownfieldu

V drtivé většině jsou pro investiční výstavbu zvoleny pozemky a objekty dříve využívané pro intenzivní zemědělskou výrobu. Tyto bývají pro potřeby konkrétního uživatele adresně rekonstruovány (v příp. nezvratné devastace demolovány a nahrazeny novými) z jejich vlastních finančních zdrojů. Hledána obvykle bývá podpora národních a „evropských“ dotačních institucí.

Takový postup minimalizuje investiční náklady a vlivy na životní prostředí a maximalizuje kontinuitu prostorového využití (tím, že charakter zástavby zůstává v nejvyšší možné míře zachován). Výsledkem také je zhodnocení stávajících pozemků a objektů prostým zvýšením užitné a technické hodnoty a také tím, že jejich hardwarové podstatě je dán konkrétní obsah hospodářské činnosti a pracovních míst místních obyvatel.

V rámci investičních prací bývají obvykle řešeny i terénní a sadové úpravy, které zvyšují hodnotu přilehlých pozemků a zlepšují celkový stav životního prostředí v lokalitě.

Eliminace (potenciálních) starých zátěží

Zhoršující se stav některých objektů a směřování k jejich nezvratné degradaci vytváří hrozbu vzniku ekologických zátěží lokálního charakteru (zejm. u specifických objektů jako např. jímky na kejdu, hnojiště apod.). Jejich sanace v rámci rekonstrukcí objektů určených pro hospodářskou činnost rovněž zlepšuje celkový stav životního prostředí. Na následujících snímcích jsou ukázány rezervy spočívající v existenci dalších chátrajících nebo z hlediska vzhledu krajiny nežádoucích objektů bývalého státního statku a proces jejich řešení. Viz též snímky objektů, které prošly rekonstrukcí, a objektů nově vybudovaných uvedené v kapitole IV.

*Zhodnocení
stávajících
objektů a ploch*

Demolice silážních věží

Objekt „Na Dolině“

Pěstování biomasy a její energetické zpracování

Koncepčně samostatným projektem v rámci realizace integrovaného projektu Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky je projekt „Pěstování biomasy a její energetické zpracování“. Realizace jednotlivých kroků vycházela z dokumentu zpracovaného v roce 2000 projekčním týmem společnosti Třanovice služby, o. p. s. V rámci VPZ byly realizovány tyto kroky:

- osetí a obhospodařování 6 ha ploch osetých krmným šťovíkem (Uteuša);
- výstavba a provoz kotelny na biomasu (viz výše);
- pořízení a manipulace s technikou na pořizování biomasy (štěpkovače a traktoru).

Dalšími plánovanými aktivitami v rámci VPZ jsou:

- výstavba a provoz sběrného dvora a kompostárny;
- výstavba a provoz peletkárny (provozu pro výrobu biopaliva).

Koncepčními aktivitami projekčního týmu společnosti Třanovice služby, o. p. s. jsou získané zkušenosti dále přenášeny do okolí. Byly zpracovány studie využití biomasy pro krajinu beskydského podhůří, v různém stádiu řešení jsou konkrétní projekty využití biomasy pro energetické účely v různých lokalitách.

Vliv stavebních prací

Stavební práce na objektech v rámci průmyslové zóny mívají obvykle dočasné negativní vlivy na životní prostředí, které vznikají zejména v souvislosti s pohybem manipulační a dopravní techniky a v souvislosti se samotnými stavebními pracemi. Tyto vlivy bývají však minimalizovány přijetím vhodných opatření ze strany investora (v přípravné technické fázi i ve fázi realizační) a dodavatele stavebních prací. Realizací projektů dochází prakticky vždy k vyvážení těchto dočasných negativ nejen v rovině ekonomické a sociální, ale také v rovině environmentální.

Vstupy a výstupy

Hospodářská činnost jednotlivých subjektů vyžaduje vstupy energií a surovin a produkuje nežádoucí výstupy v podobě odpadů hmotné, kapalné a plynné podstaty. Vzhledem k velikosti jednotlivých firem, charakteru jejich produkce, náročné národní a „evropské“ legislativě v oblasti ochrany spotřebitelů i životního prostředí a také úsilí Obce Třanovice a společnosti Třanovice služby, o. p. s. jsou však tyto vlivy rovněž minimální.

VIII Závěr

Shrnutí

Ekonomické přínosy projektu VPZ spočívají zejména v(e):

- rozvoji podnikání a vytváření nových pracovních míst;
- diverzifikaci ekonomických činností;
- rozvoji partnerství veřejného a soukromého sektoru;
- rozvoji podnikatelského prostředí obecně;
- snižování nezaměstnanosti;
- zvyšování kupní síly a
- zvyšování daňové výtěžnosti.

Sociální přínosy projektu VPZ spočívají zejména v(e):

- vytvoření předpokladů pro zlepšení demografické situace;
- vytvoření předpokladů pro posilování územní identity a
- vytvoření předpokladů pro rozvoj lokální kultury.

Environmentální přínosy projektu VPZ spočívají zejména v(e):

- zhodnocení a využití stávajících objektů a ploch;
- eliminaci (potenciálních) starých zátěží a
- vazbě na projekt „Pěstování biomasy a její energetické zpracování“.

Přenositelnost zkušenosti

Přenositelnost „best-practices“ do jiného prostředí je předmětem diskuse a dalších řešených projektů. Ukazuje se, že úspěšná realizace podobného projektu je podmíněna zvláštní konfigurací institucionálního prostředí, aktivním přístupem lokálních a regionálních aktérů, odpovědností a ochotou akceptovat určitou míru rizika. Tato zvláštní specifičnost integrovaných procesů přenositelnost projektu jako celku vylučuje, ve smyslu preference individuálního přístupu k dílčím problémům formou jednotlivých projektů.

Jedinečný způsob realizace celého projektu a celkově pozitivní vliv na lokalitu bezesporu zasluhuje velkou pozornost. Ukazuje se, že spojené úsilí lidí, kterým není lhostejný osud území, ve kterém žijí, může být efektivnějším nástrojem rozvoje životních podmínek na venkově, než jakákoli shora nařízená politika. Projekt VPZ je toho dokladem.

Literatura

- [1] *Administrativní registr ekonomických subjektů*. Praha: Ministerstvo financí, 2004. [www.infob.mfcr.cz]
- [2] *Announced projects*. CzechInvest, 2004. [www.czechinvest.org]
- [3] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje (nástin, kritika, klasifikace)*. Praha: Karolinum, 2002.
- [4] *Centrum pro podporu služeb a podnikání. Dokumentace pro stavební povolení*. Havířov: P-Projekta, s. r. o., 2002.
- [5] *Desetiletí trhu práce v okrese Frýdek-Místek*. Frýdek-Místek: Úřad práce, 2000. [www.upfm.cz]
- [6] DRDOŠ, J. *Príspevok k niektorým otázkam možných filozofických základov krajinnéj ekológie*. In: *Folia geographica 6: Problémy súčasnej geografie z aspektu výskumu v oblasti vybraných disciplín*. Prešov: FHPV PU, 2002.
- [7] HAWLEY, A. H. *Human Ecology. A Theoretical Essay*. Chicago: The University of Chicago Press, 1986.
- [8] CHALUPA P., IVANIČKA, K. *Synergetický přístup k některým geografickým problémům České a Slovenské republiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1994.
- [9] IVANIČKA, K. *Základy synergetiky*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 1997.
- [10] *Národní rozvojový plán 2004-2006*. Praha: MMR, 2002. [www.mmr.cz]
- [11] *Pěstování biomasy a její energetické zpracování*. Třanovice: Třanovice služby, o. p. s., 2000.
- [12] *Pilotní projekt využití biomasy v Pobeskydí*. Třanovice: Třanovice služby, o. p. s., 2003.
- [13] *Program rozvoje územního obvodu Moravskoslezského kraje*. Ostrava: Agentura pro regionální rozvoj, a. s., 2001. [www.kraj-moravskoslezsky.cz]
- [14] *Průměrná míra nezaměstnanosti v obcích okresu Frýdek-Místek v letech 1994-2003*. Frýdek-Místek: Úřad práce, 2004. [www.upfm.cz]
- [15] *Přehled sekcí, subsekcí a oddílů OKEČ*. Český statistický úřad, 2003. [www.czso.cz]
- [16] *Sčítání lidu, domů a bytů*. Český statistický úřad, 2001. [www.czso.cz]
- [17] *Společný regionální operační program*. Praha: DHV, 2003. [www.dhv.cz]
- [18] *Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Stonávky*. Třanovice: Třanovice služby, o. p. s., 1999. [www.stonavka.cz]
- [19] *Územní plán obce Třanovice*. Ostrava – Martinov: Archplan, 2002.
- [20] VAVROUŠEK, J. *Modelování biologických a sociálních objektů. Polystrukturní a systémový přístup*. Praha: Academia, 1989.
- [21] *Venkovská průmyslová zóna Třanovice – podnikatelský inkubátor. Studie proveditelnosti*. Třanovice: Třanovice služby, o. p. s., 2002.
- [22] *Výroční zpráva o obsazenosti průmyslové zóny*. Třanovice: Třanovice služby, o. p. s., 2004.
- [23] *Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí*. Praha: MVČR, 1992. [www.mvcr.cz]
- [24] *Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje*. Praha: MVČR, 2000. [www.mvcr.cz]

David W. Novák
Třanovice služby, o. p. s.
Třanovice, 2004